

Fremkom

Fremtidens kompetencer i Nordjylland

Opdatering af fase 1

Præsenteret på styre- og ekspertgruppemøde 30. september 2024

Indhold

- Den aktuelle situation på arbejdsmarkedet

- Pendling

- Beskæftigelse

- Uddannelsesprofil

- Arbejdskraftbalance

Om fremskrivninger

Denne rapport præsenterer fra side 20 en række fremskrivninger. I den forbindelse er der en række vigtige forudsætninger:

Definitioner

- Efterspørgslen er beskæftigede i nordjyske virksomheder.
- Udbuddet defineres som arbejdsstyrke opgjort på arbejdssted (så der tages hensyn til ind- og udpendling til/fra Nordjylland) fratrukket den strukturelle ledighed. Det antages, at dette udgør ét samlet arbejdsmarked, så fx en ledig stilling i Sydthy kan besættes af ledige i Skagen.
- Arbejdskraftbalancen udregnes som udbuddet fratrukket efterspørgslen.

Arbejdskraftbalancens begrænsninger

- På kort sigt kan arbejdskraftbalancen ses som en indikator for over- eller underskud af arbejdskraft.
- Det er dog vigtigt at være forsigtig med at bruge balancen til at forudsige fremtidig over- og underskud af arbejdskraft.

Tolkning af arbejdskraftbalancen

- Udbud og efterspørgsel fremskrives separat, og påvirker derfor kun i begrænset grad hinanden.
- Efterspørgslen fremskrives med en antagelse om uændrede løn- og arbejdsvilkår, uden hensyn til om arbejdskraften er tilgængelig.
- Udbuddet fremskrives ud fra demografi, uddannelsesmønstre og reformer, uden hensyntagen til virksomhedernes efterspørgsel.
- Hvis arbejdsgivere ikke kan finde den rette arbejdskraft, vil de ofte ansætte personer med lignende kvalifikationer, men med andre uddannelser.

Dynamikken på arbejdsmarkedet

- I virkeligheden er udbud og efterspørgsel gensidigt afhængige.
- Markedskræfter og dynamiske effekter som løn og arbejdsvilkår justerer balancen mellem udbud og efterspørgsel, så de over tid mødes og skaber en ligevægt.

Ingen dynamiske effekter i fremskrivningen

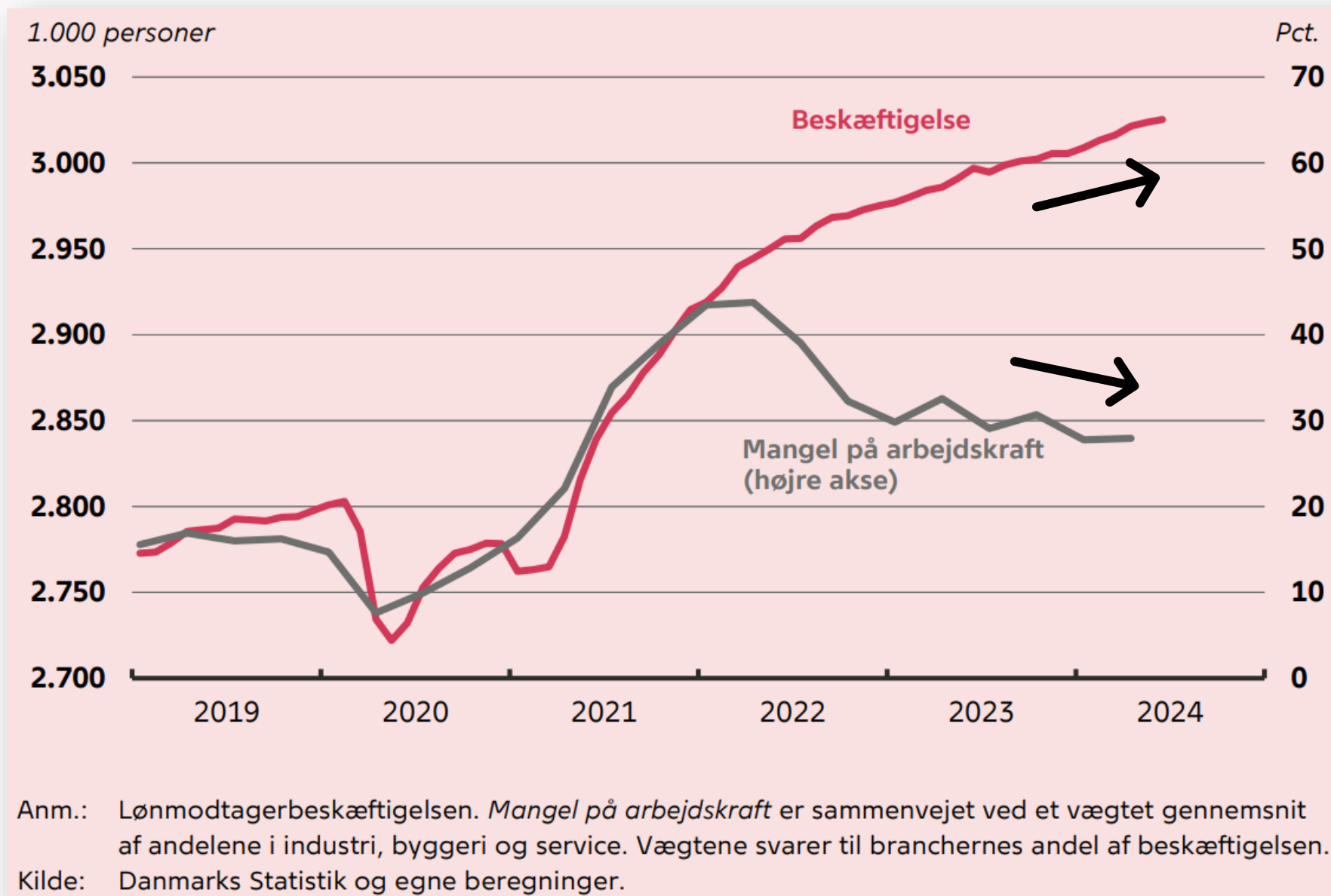
- Dynamikken på arbejdsmarkedet er ikke medregnet i modellernes fremskrivninger.
- Det skyldes, at dette ellers vil udviske eventuelle ubalancer på arbejdsmarkedet, der bør identificeres, før virksomhederne må (ned-)justere deres produktion, fordi de ikke kan få den rette arbejdskraft.
- Rapportens fremskrivninger giver derfor mulighed for at reagere med uddannelses- og arbejdsmarkedspolitiske før udfordringer med ubalancer opstår.

Den aktuelle situation på arbejdsmarkedet

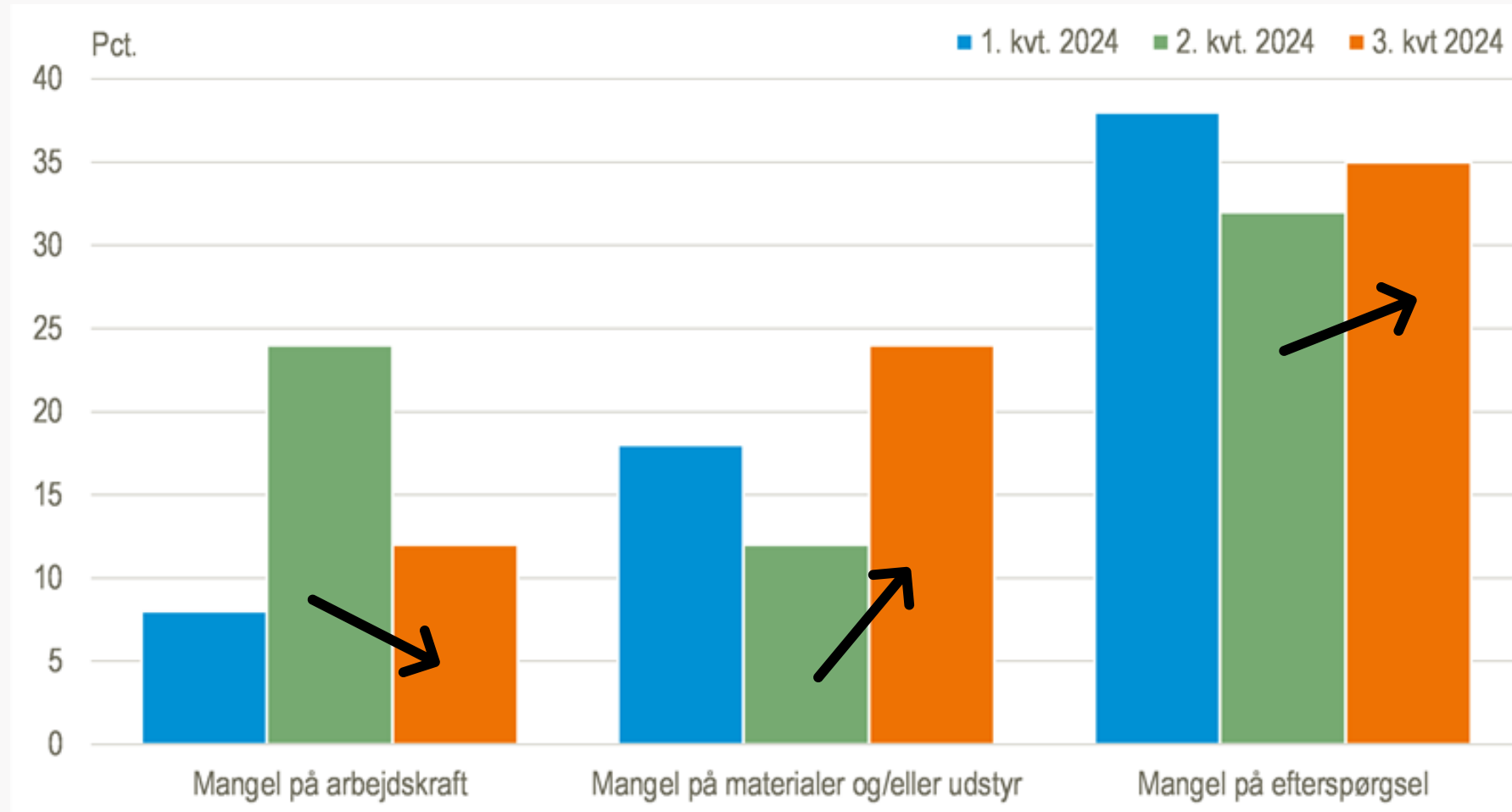

Beskæftigelse og mangel på arbejdskraft

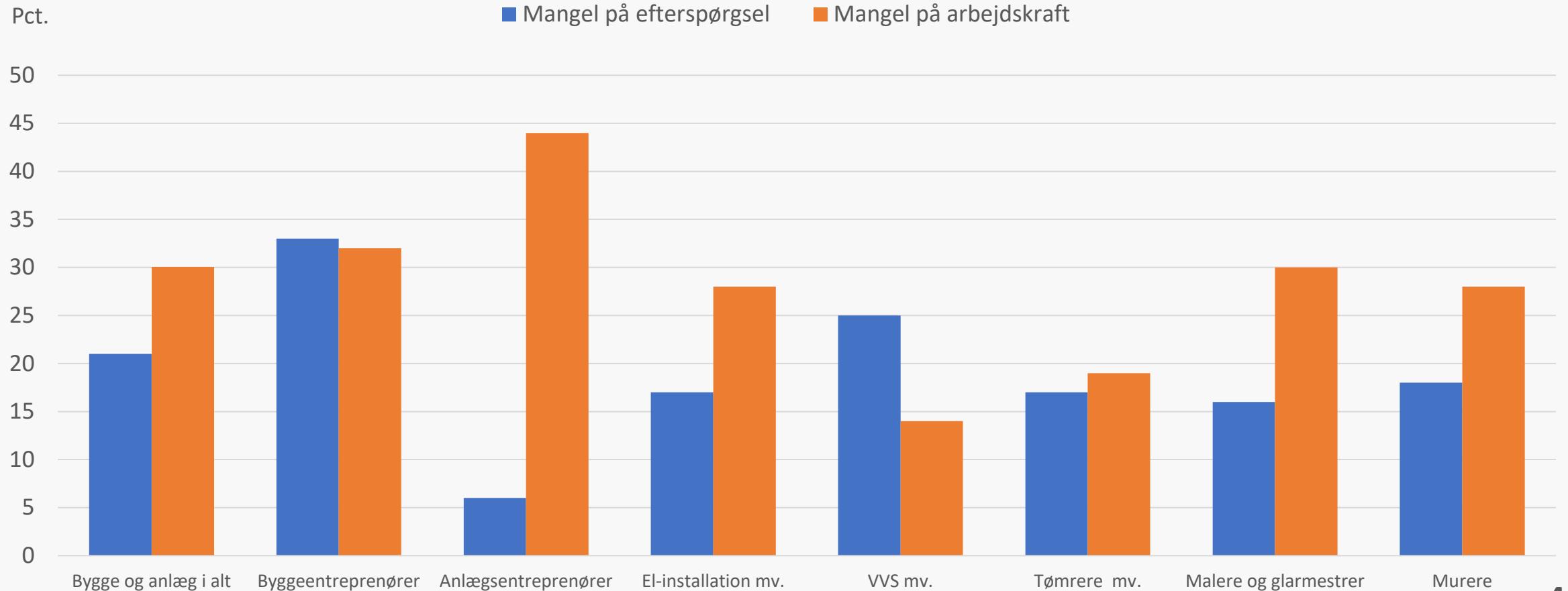
Produktionsbegrænsninger i industrien | – 3. kvartal 2024

Anm.: Procenten angiver andelen af virksomheder vægtet efter antal ansatte med en given begrænsning

Kilde: Danmarks Statistik

Produktionsbegrænsninger for bygge og anlæg | Sept. 2024

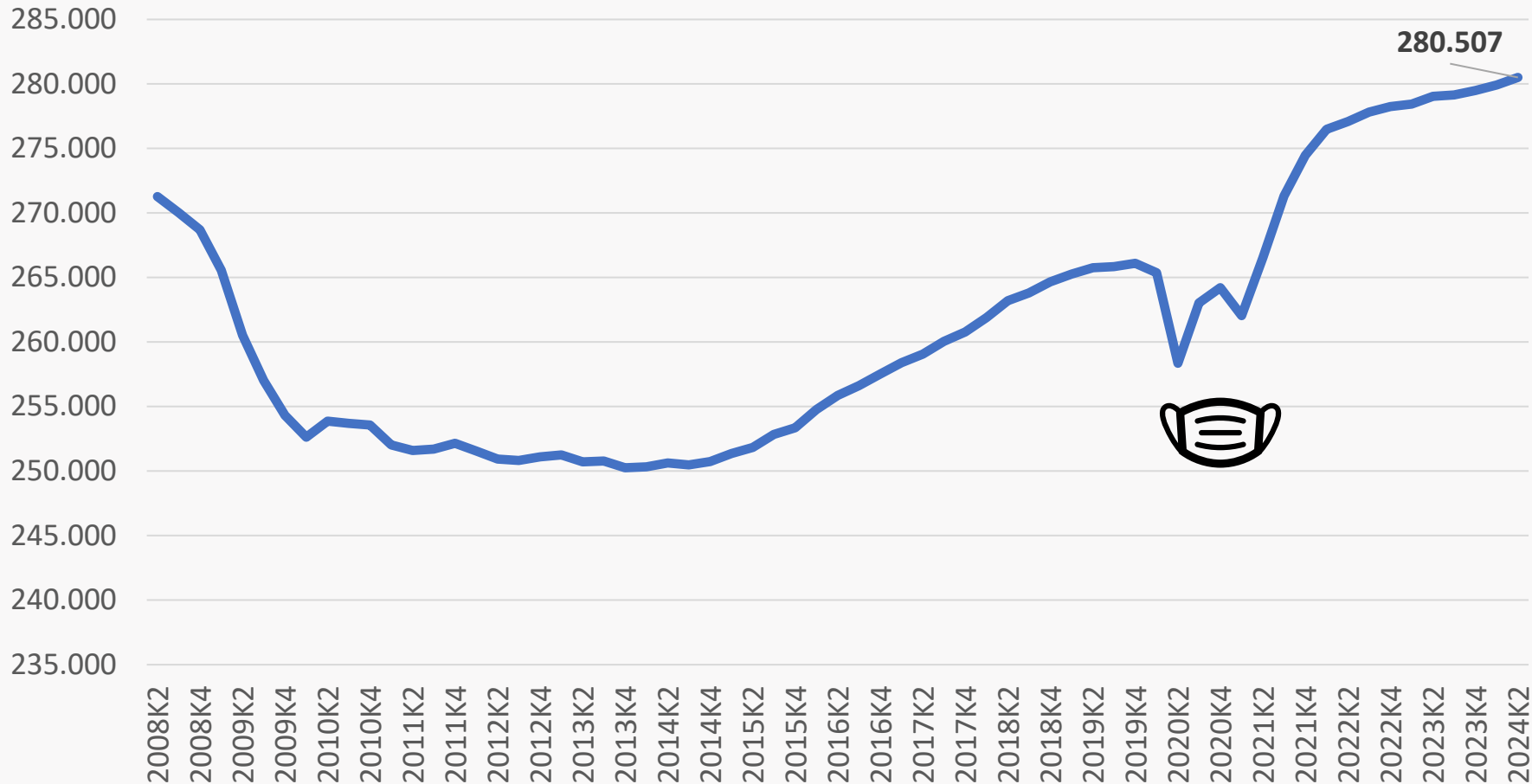

Kilde: Danmarks Statistik

Beskæftigelsen i Nordjylland | – 2. kvartal 2024

Lønmodtagere (sæsonkorrigeret)

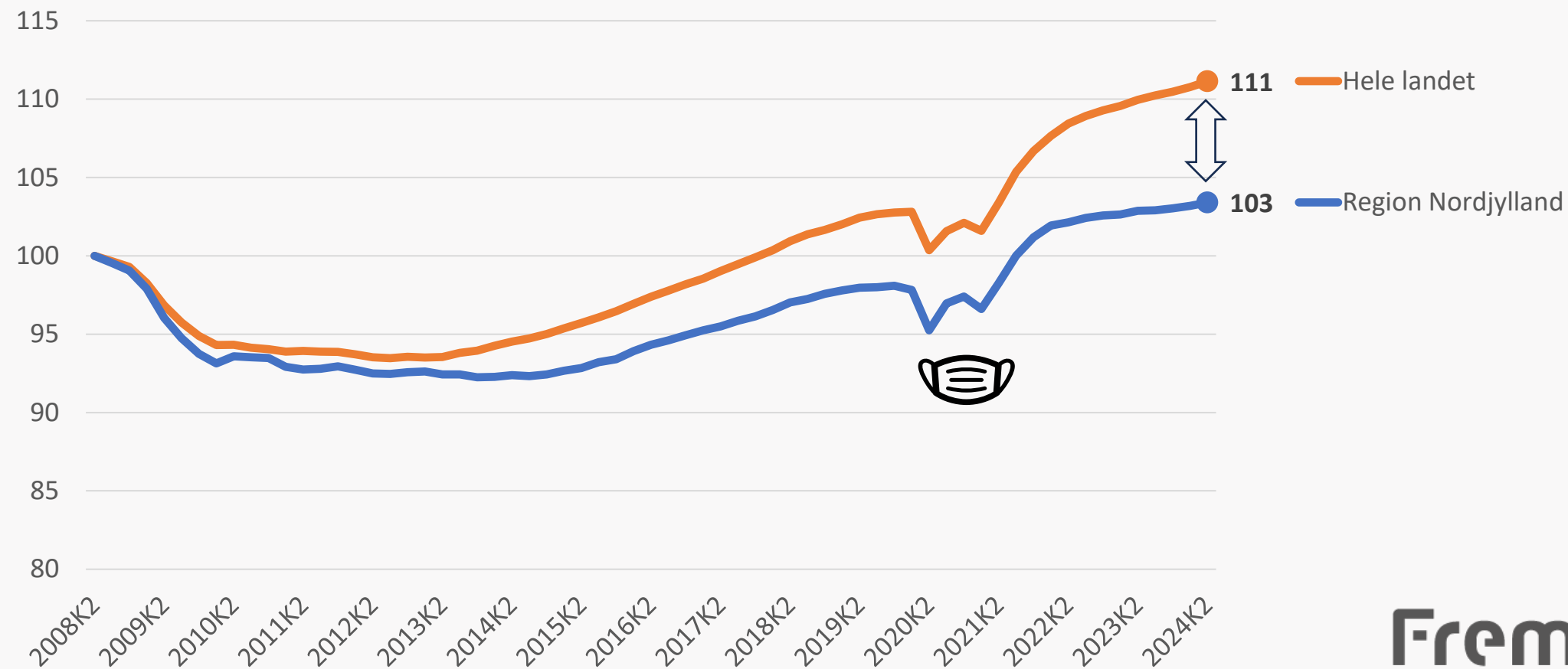
Kilde: Danmarks Statistik

Beskæftigelsen i Nordjylland og hele landet | – 2. kvartal 2024

Lønmodtagere (sæsonkorrigeret)

2008K2 = indeks 100

Kilde: Danmarks Statistik

Rekrutteringssituationen | Juni 2024

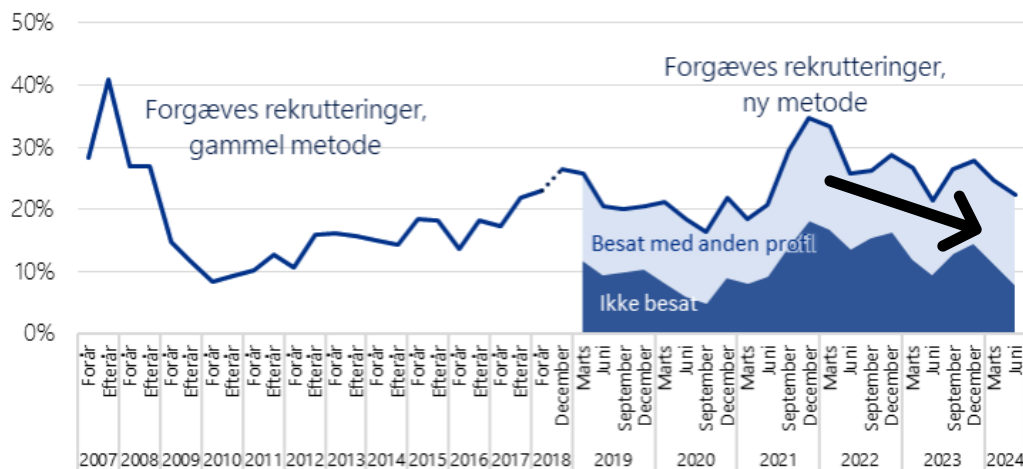

Figur 1: FRR i RAR Nordjylland

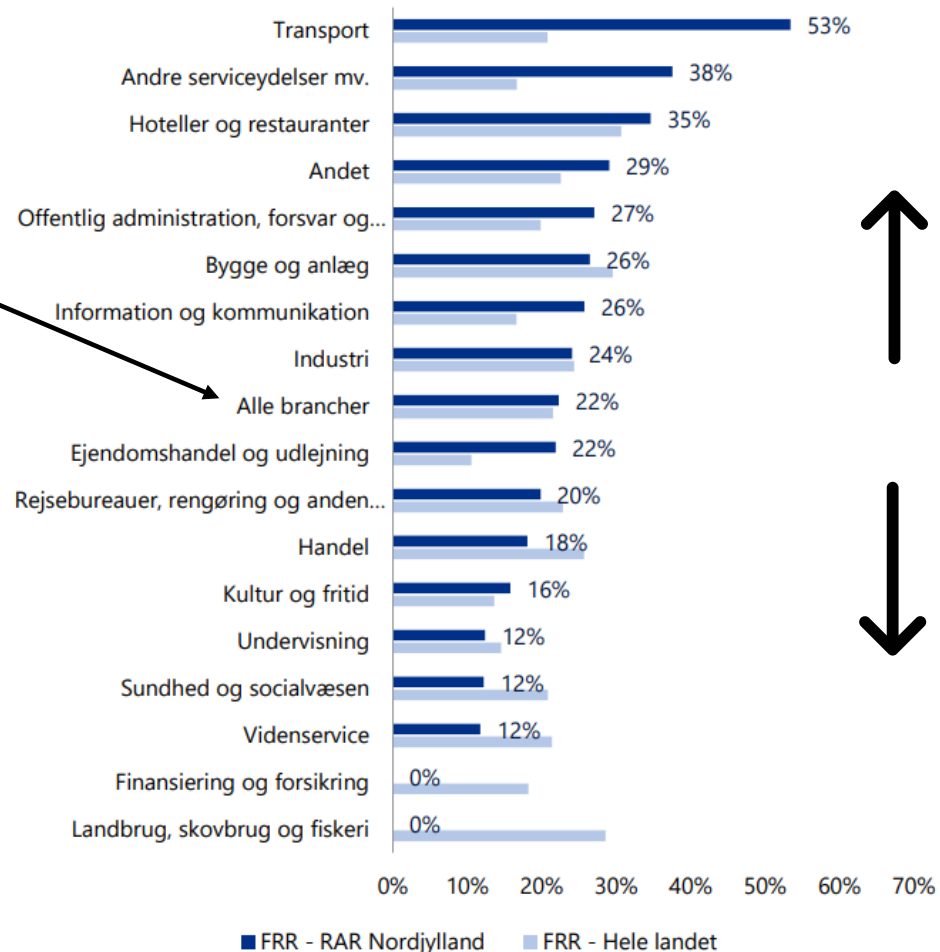
Kilde: Rekrutteringssurvey.

Figur 2: Udvikling i FRR, RAR Nordjylland

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Figur 3: Den forgæves rekrutteringsrate (FRR), fordelt på brancher

Forgæves rekrutteringsforsøg | Sept. 2023 – feb. 2024

Stillingsbetegnelse	Forgæves rekrutteringsrate	Forgæves rekrutteringer
rengøringsassistent	11%	180
social- og sundhedsassistent	22%	310
elektriker	21%	280
lager- og logistikmedarbejder	26%	220
butiksassistent	11%	90
pædagog	14%	130
kok	28%	210
køkkenmedhjælper	9%	60
kundeservicemedarbejder	12%	80
social- og sundhedshjælper	19%	130
kontor-medhjælper	22%	90
sygeplejerske	15%	70
tømrer	6%	20
automekaniker	43%	160
produktionsmedarbejder	29%	120

Stillingsbetegnelse	Forgæves rekrutteringsrate	Forgæves rekrutteringer
call centermedarbejder	16%	50
dagplejer	67%	480
officer	6%	20
studentermehjælp	7%	20
handicaphjælper	11%	30
folkeskolelærer	3%	10
pædagogmedhjælper	9%	20
læge	5%	10
marketingmedarbejder	13%	20
projektleder	21%	30
socialrådgiver	6%	10
specialarbejder, byggeri	64%	90
socialpædagog	16%	20
sekretær	21%	20

Sorteret efter jobomsætning.

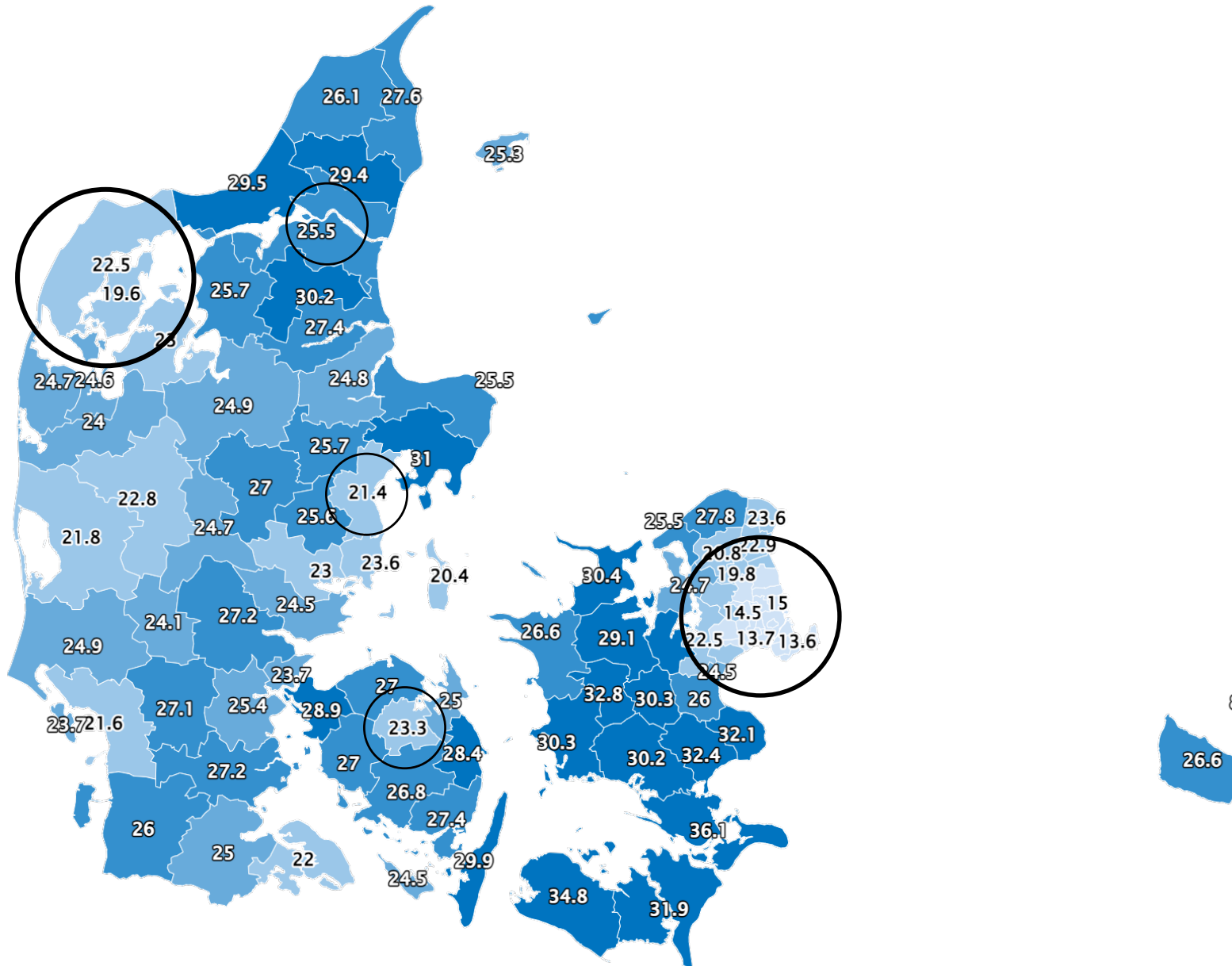
Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Pendling

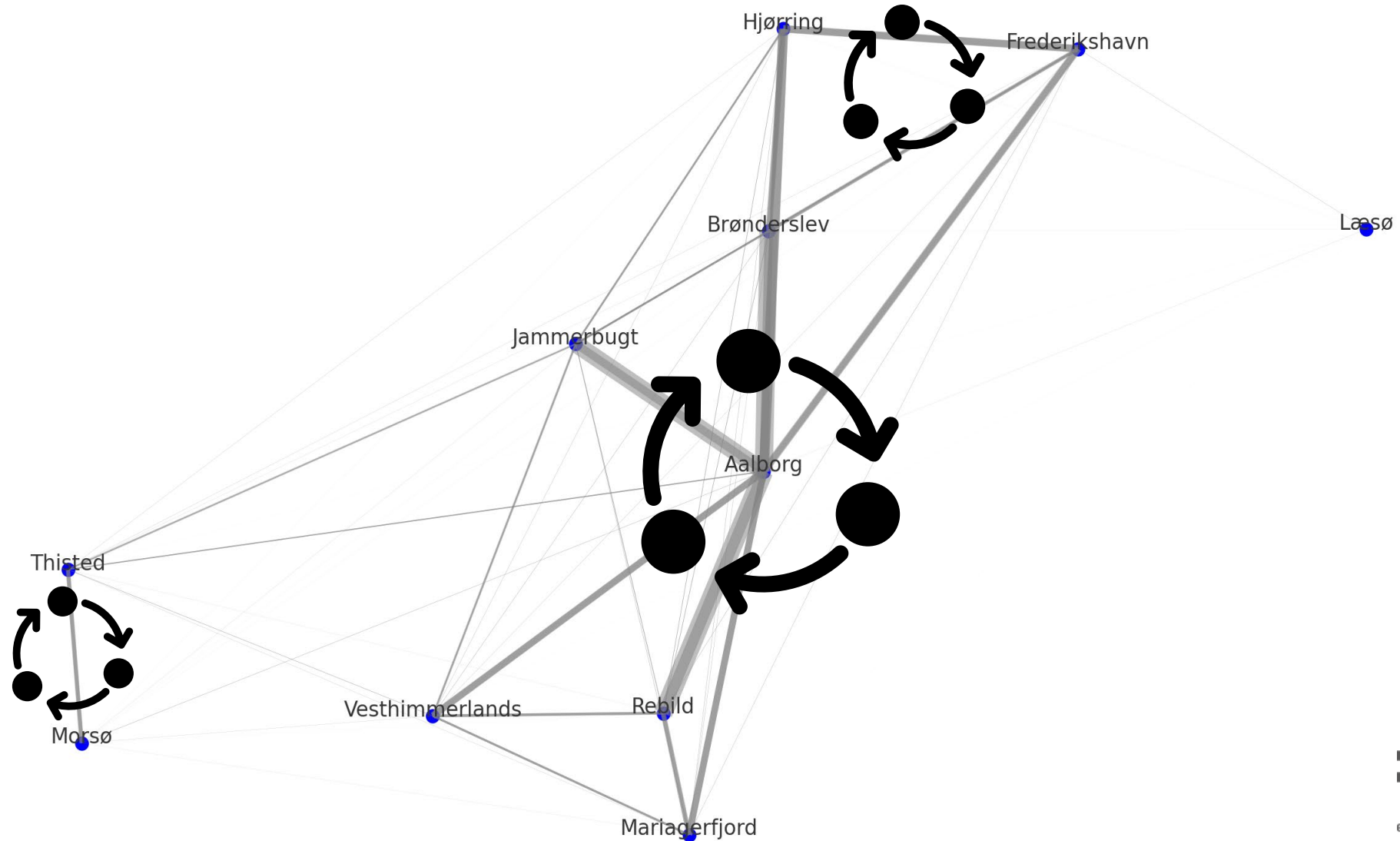
Gennemsnitlig pendlingsafstand (fra bopæl) | 2022

Kilde: Statistikbanken.dk

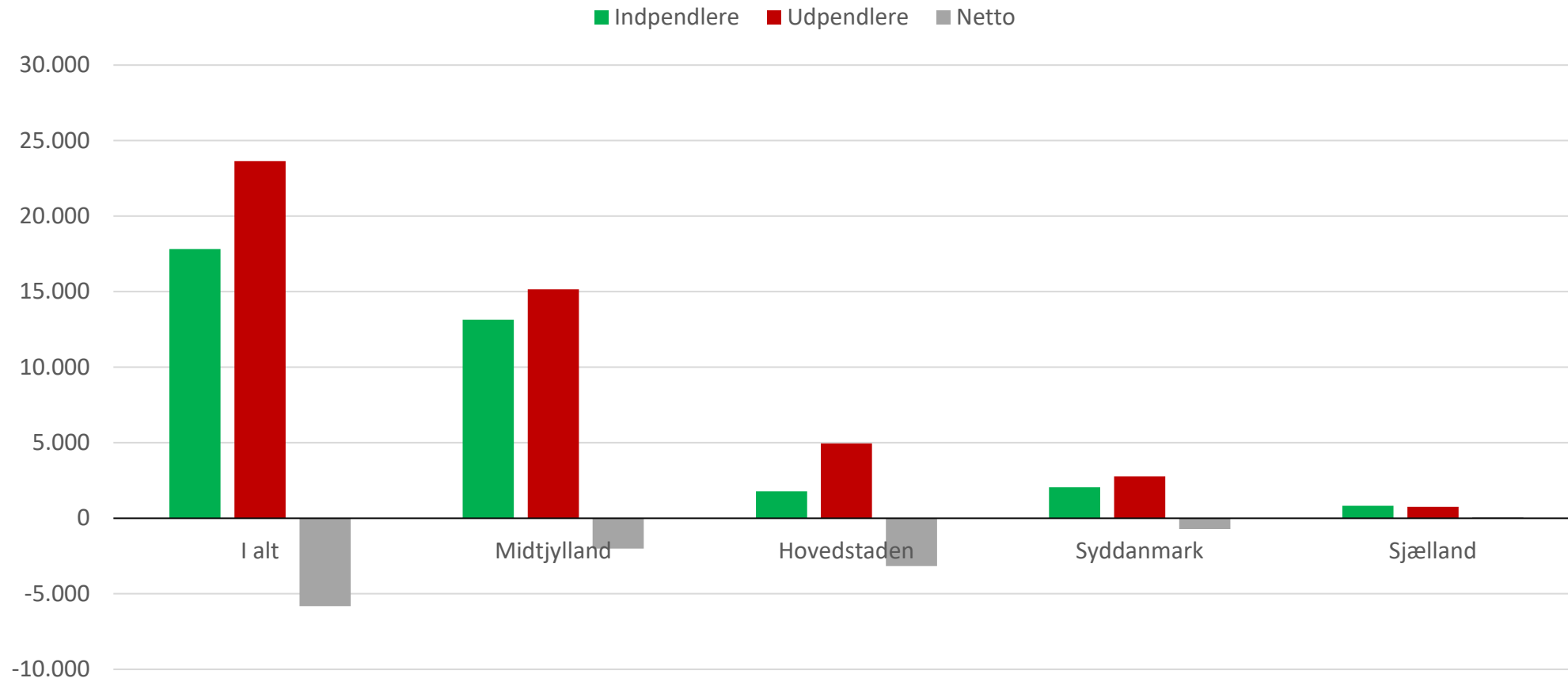

Pendlingsstrømme i Nordjylland | 2022

Nordjyllands pendlingsbalance relativt resten af landet | 2022

Kilde: Statistikbanken.dk

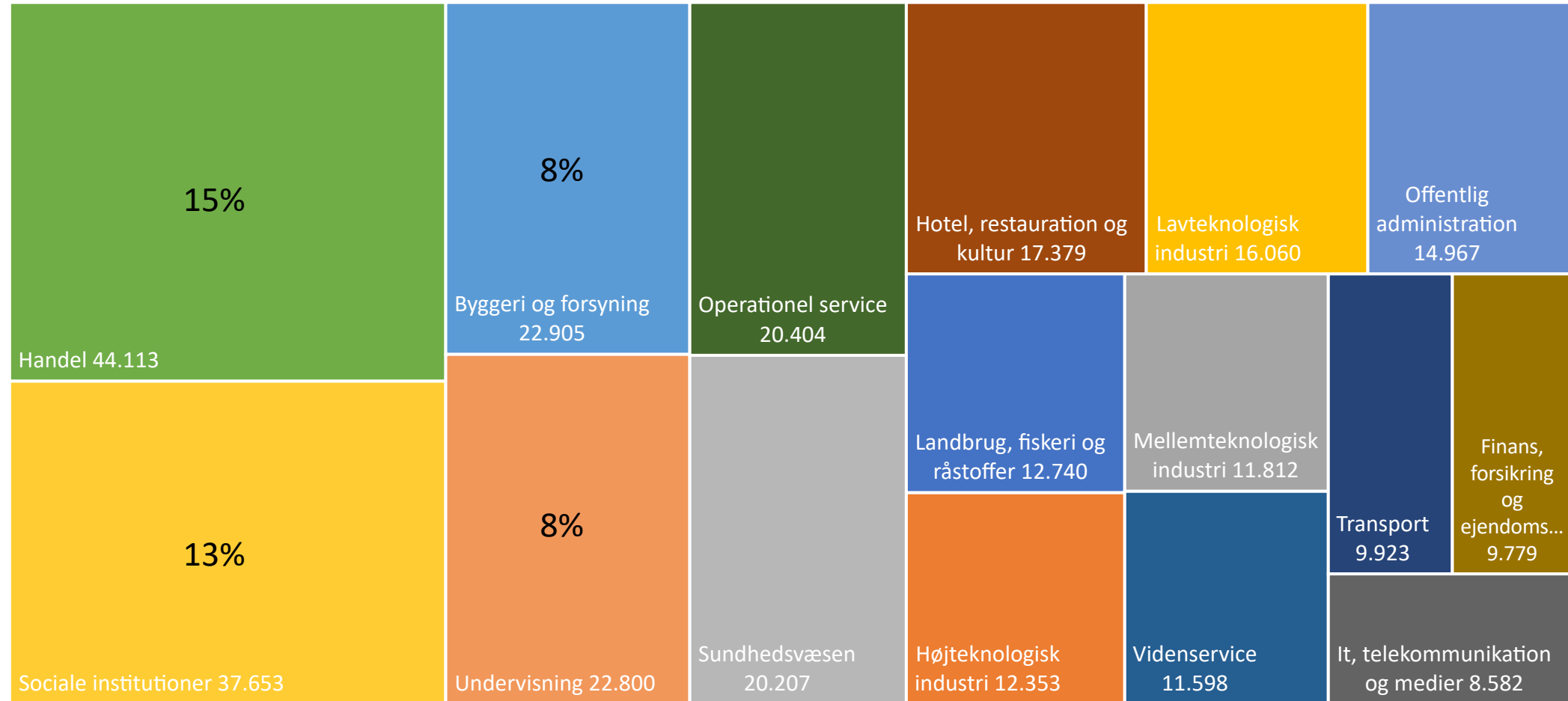

Beskæftigelse

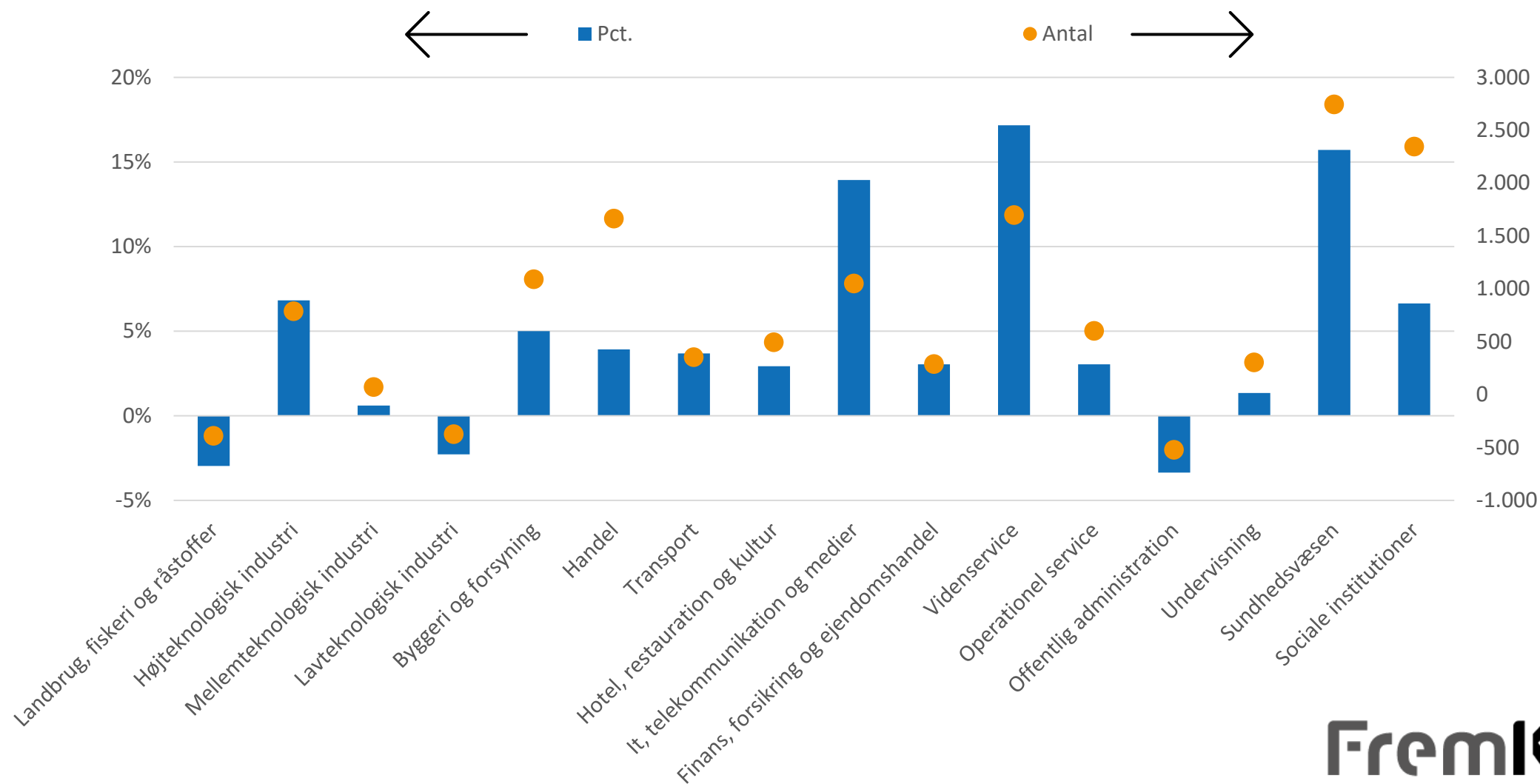
Beskæftigelsen i Nordjylland i de 16 sektorer | 2022

Kilde: Statistikbanken.dk

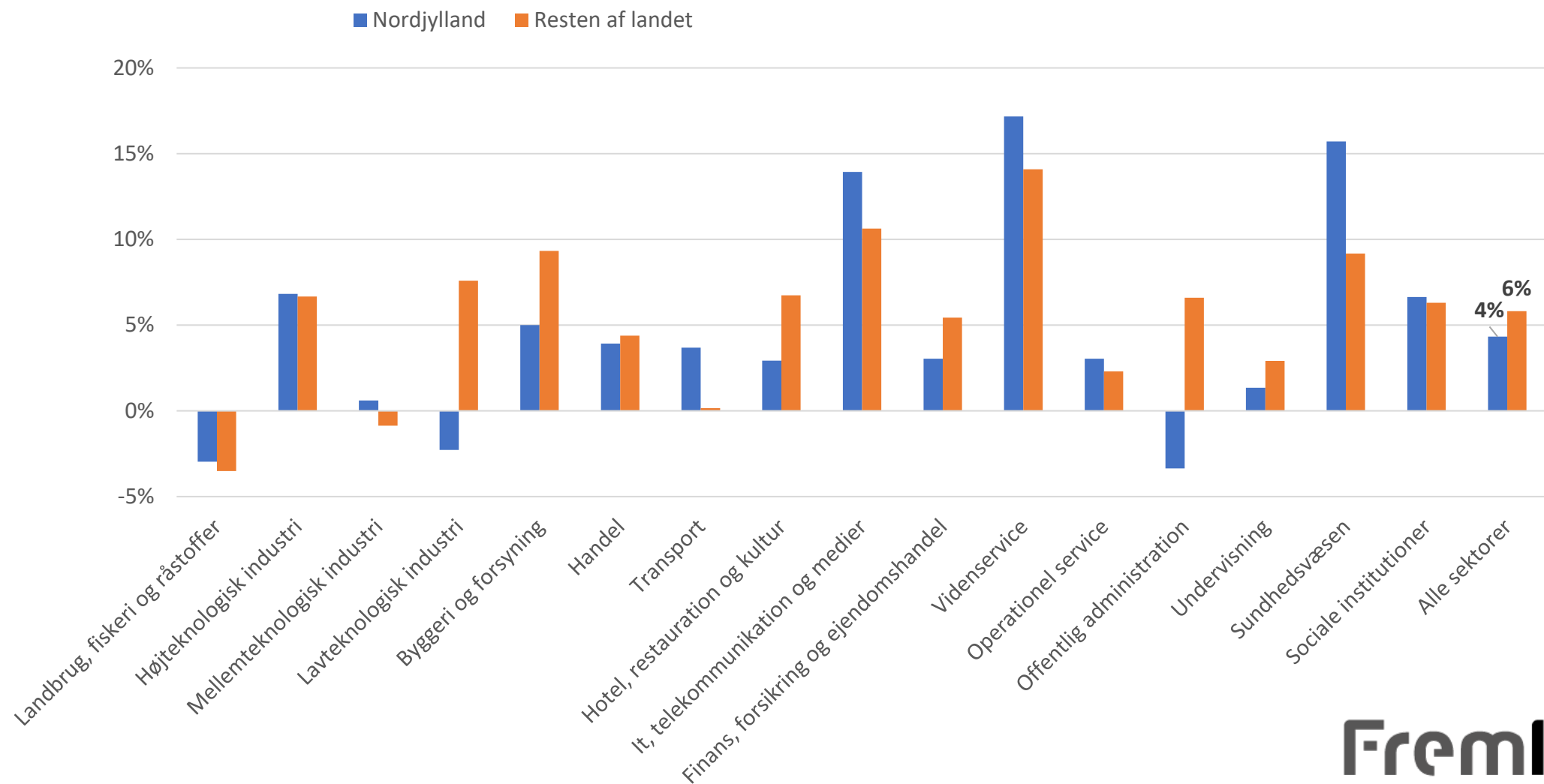
Faktisk udvikling i beskæftigelsen i Nordjylland | 2019-2022

Kilde: Statistikbanken.dk

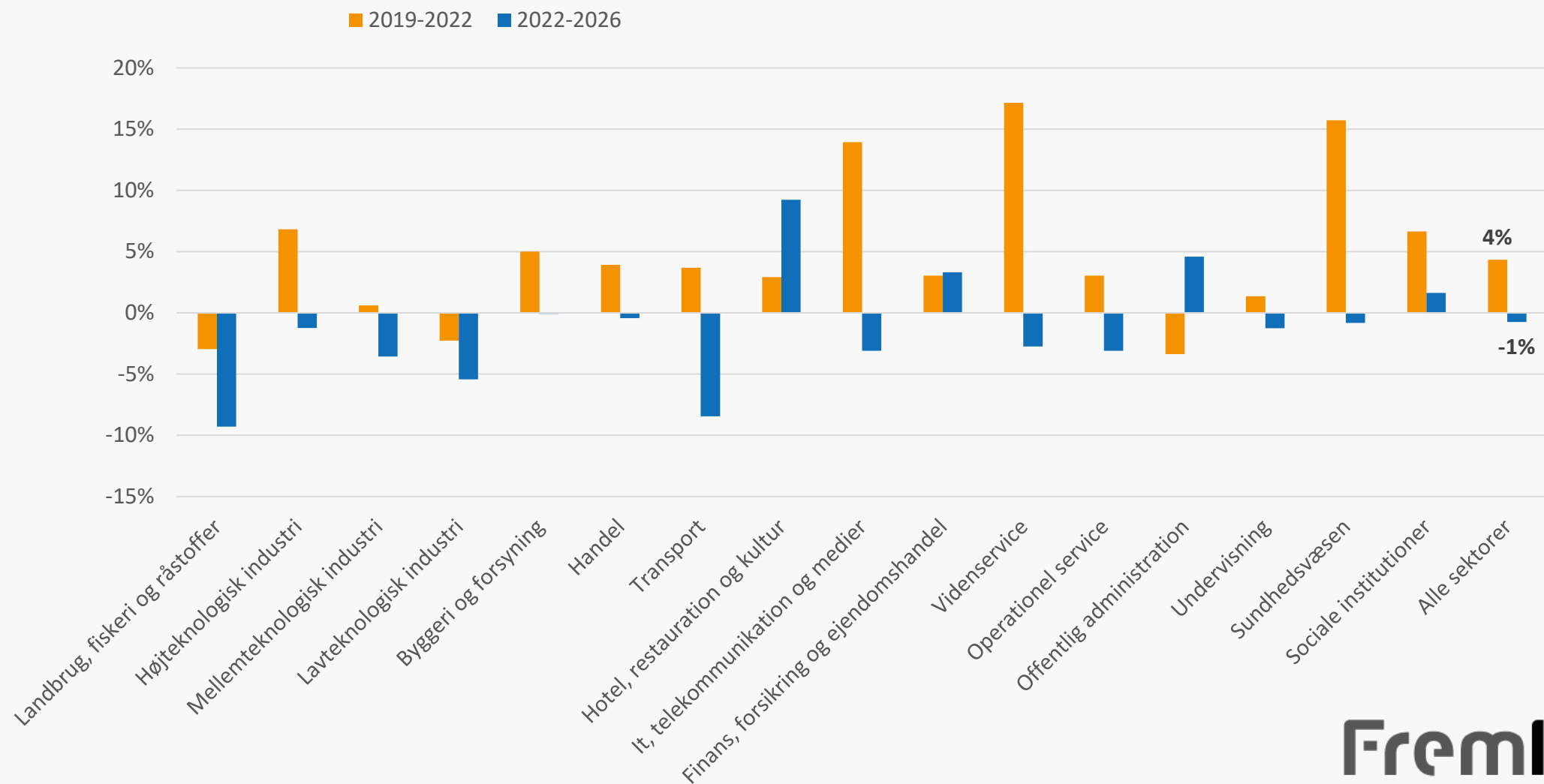
Historisk udvikling i beskæftigelsen | 2019-2022

Kilde: Statistikbanken.dk

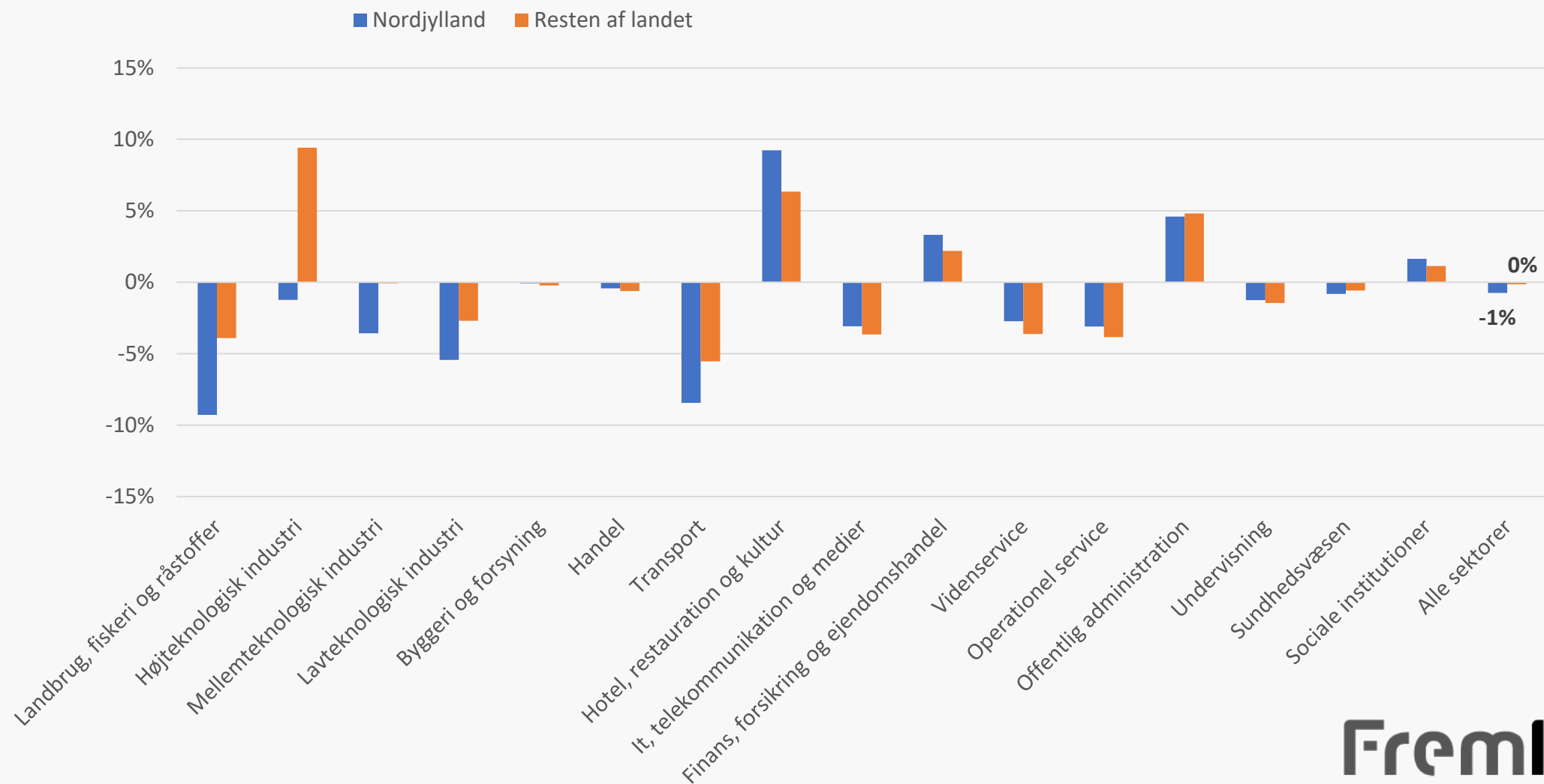
Historisk og fremskrevet udvikling i beskæftigelsen i Nordjylland

Kilde: KRØS_2023 (CRT)

Fremskrevet udvikling i beskæftigelsen | 2022-2026

Kilde: KRØS_2023 (CRT)

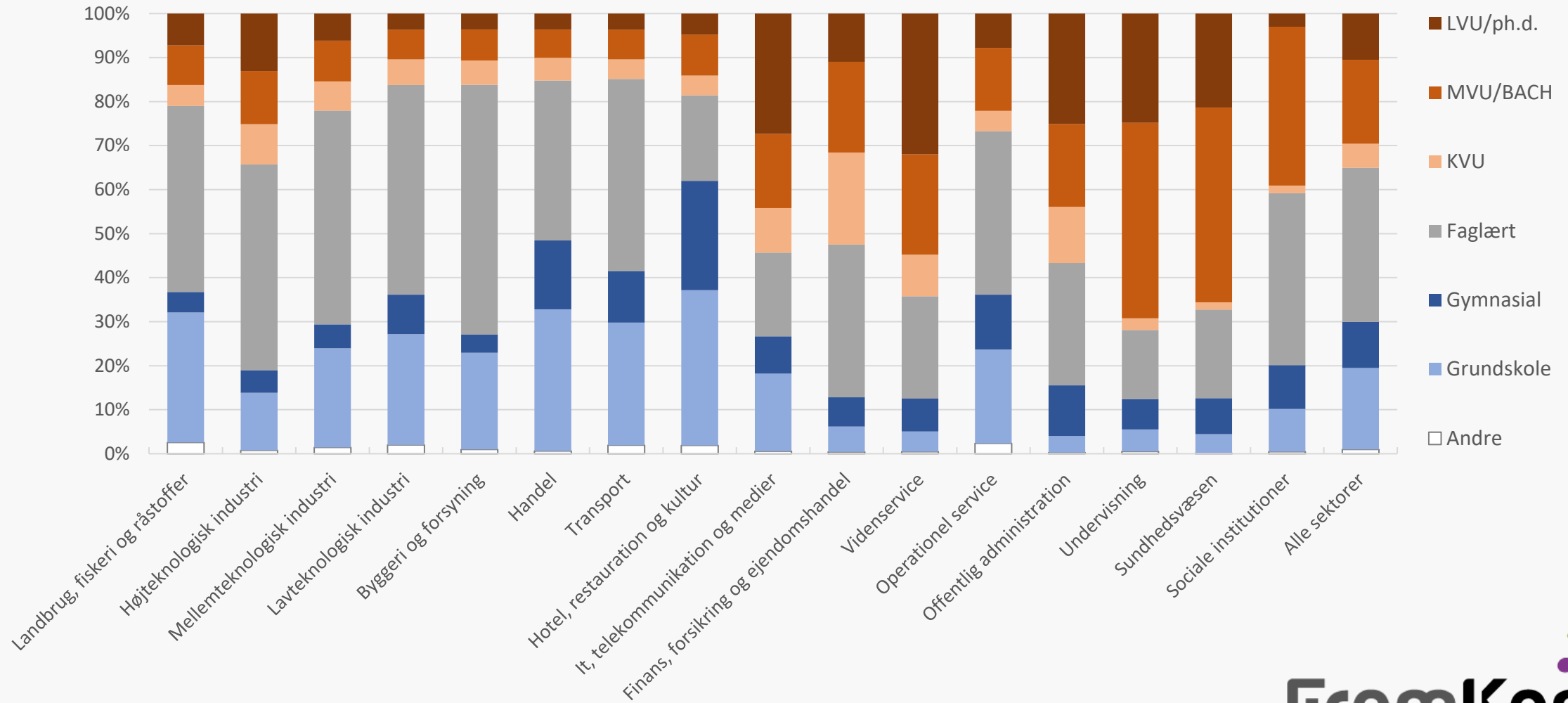

Uddannelsesprofil

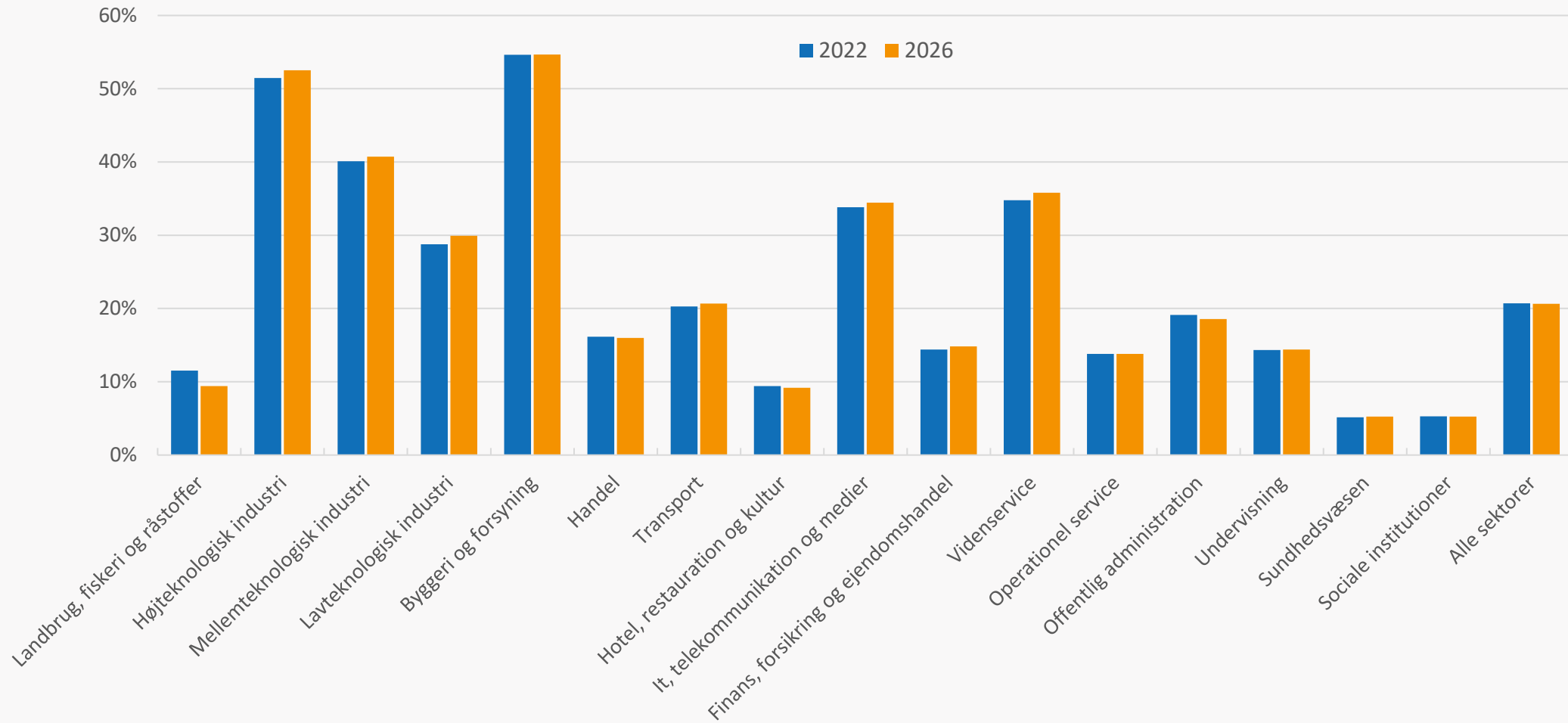
Fremskrevet uddannelsesprofil i Nordjylland | 2026

Kilde: KRØS_2023 (CRT)

STEM-uddannede i Nordjylland

Kilde: KRØS_2023 (CRT)

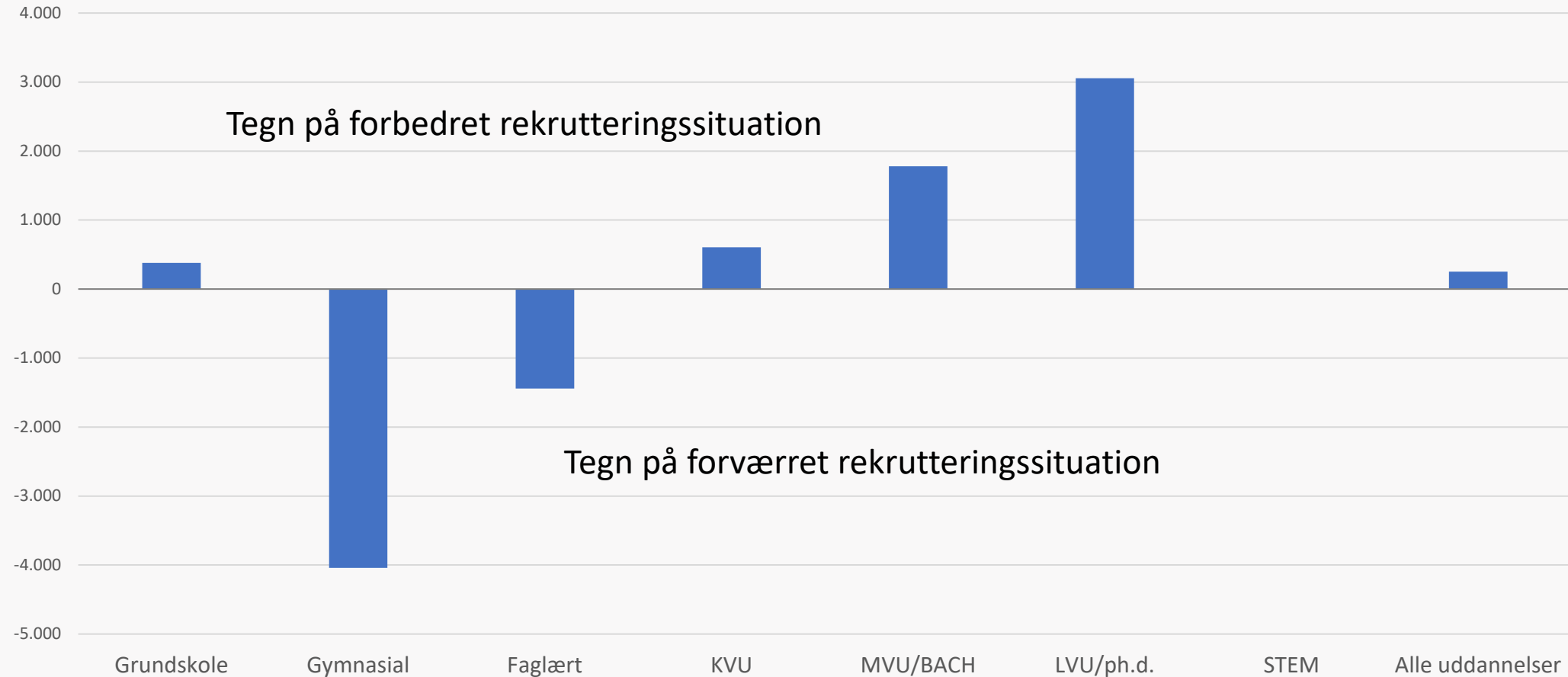

Arbejdskraftbalance

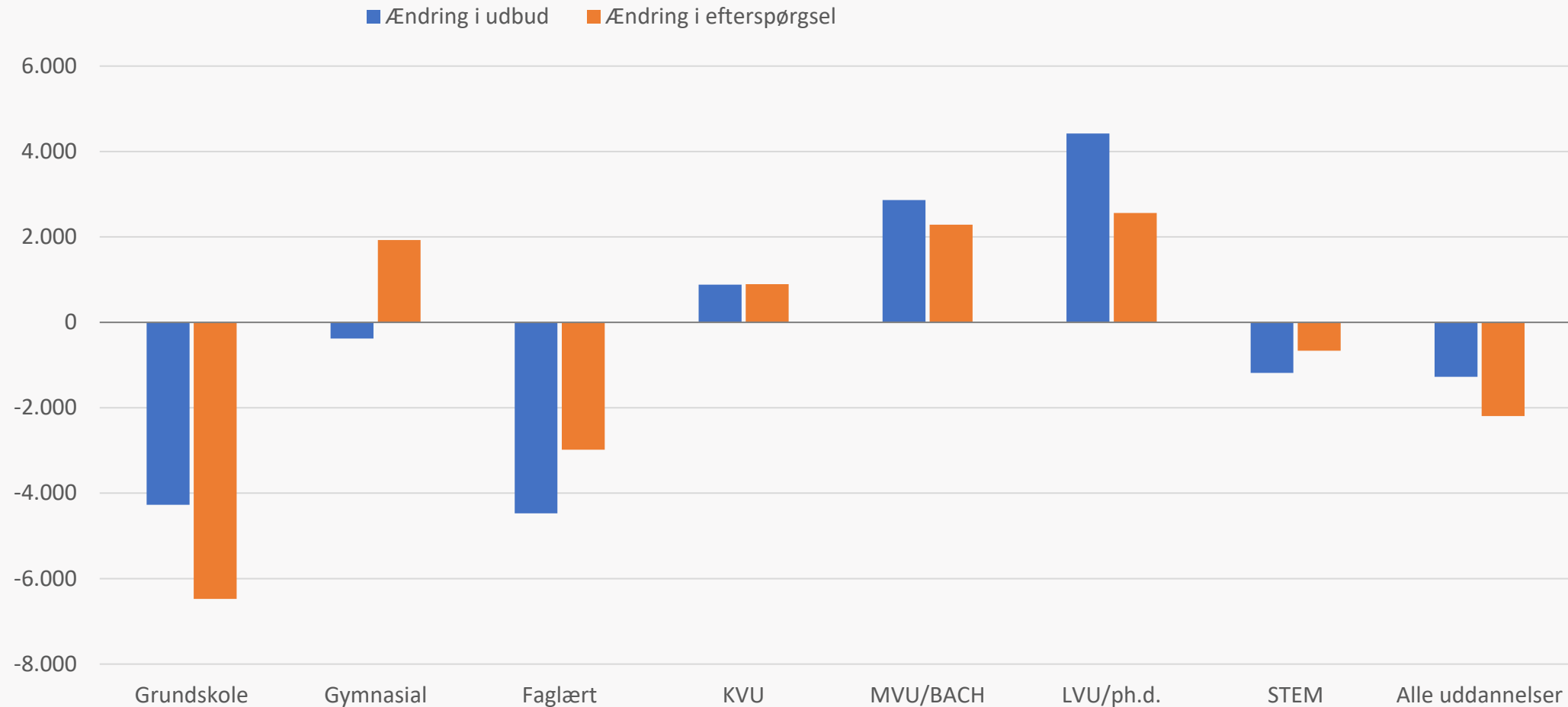

Fremskrevet arbejdskraftbalance | 2026

Kilde: KRØS_23 (CRT)

Fremskrevet udvikling i udbud og efterspørgsel | 2022-2026

Kilde: KRØS_23 (CRT)

Bilag

Detaljeret opgørelse

	Ændring 2022-2026 Udbud Efterspørgsel	Balance 2026	
Grundskole	-4.269	-6.474	380
Grundskole til og med 6. klasse	-1.039	-223	-1.398
Grundskole 7.-9. klasse	-3.229	-6.251	1.778
Gymnasial	-378	1.928	-4.039
Alment gymnasiale uddannelser	-1.083	1.247	-3.556
Erhvervsrettede gymnasiale uddannelser	-241	444	-1.160
Internationale gymnasiale uddannelser	947	237	677
Faglært	-4.473	-2.983	-1.441
Omsorg, sundhed og pædagogik (OSP)	-96	29	-224
Kontor, handel og forretningsservice (KHF)	-3.116	-2.362	-875
Fødevarer mv. (FJO)	-404	-16	-386
Jordbrug og natur (FJO)	-345	59	-318
Oplevelsesområde (FJO)	-123	-14	-140
Byggeriområdet (TBT)	-190	-146	12
Teknologiområdet, strøm og elektronik mv. (TBT)	-79	-12	-70
Teknologiområdet, grafisk teknik og medieproduktion (TBT)	-91	-30	-49
Teknologiområdet, cykel-, auto- og skibsmekanik mv. (TBT)	-793	-475	-309
Teknologiområdet, maskinteknik og produktion (TBT)	-905	-699	-269
Transport og logistikområdet (TBT)	197	193	5
Andre erhvervsfaglige uddannelser	-95	19	-118
Erhvervsfaglige uddannelser uden nærmere angivelser	1.567	471	1.301
KVU	880	897	606
Pædagogisk, KVU	-0	20	-11
Medier og kommunikation, KVU	63	15	64
Humanistisk og teologisk, KVU	-87	-30	-28
Samfundsfaglig, Økonomisk-Merkantil, KVU	505	687	268
Teknisk, KVU	-15	-15	31
Fødevarer, bio- og laboratorieteknik, KVU	-138	-103	-65
Jordbrug, natur og miljø, KVU	-77	12	-79
Maritimt, KVU	17	14	1
Sundhedsfaglig, KVU	-36	3	-51
Politi og forsvar, KVU	6	66	-40
Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, KVU	643	227	516

	Ændring 2022-2026 Udbud Efterspørgsel	Balance 2026	
MVU/BACH	2.861	2.289	1.780
Pædagogisk, MVU	-325	316	-653
Medier og kommunikation, MVU	43	28	48
Humanistisk og teologisk, MVU	-99	-102	-6
Kunstnerisk, MVU	68	30	41
Samfundsfaglig, Økonomisk-Merkantil, MVU	864	814	417
Teknisk, MVU	622	310	470
Teknisk videnskab, MVU	-238	-263	120
Fødevarer, Bio- og laboratorieteknik, MVU	4	15	-3
Jordbrug, natur og miljø, MVU	-7	5	-19
Maritimt, MVU	-7	6	-19
Sundhedsfaglig, MVU	420	92	214
Politi og forsvar, MVU	-20	10	-41
Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, MVU	1.613	513	1.734
Pædagogisk, BACH	-2	4	-5
Humanistisk og teologisk, BACH	-10	90	-104
Kunstnerisk, BACH	-2	5	-8
Naturvidenskab, BACH	-54	77	-160
Samfundsvidenskab, BACH	-167	170	-304
Teknisk videnskab, BACH	-141	86	-199
Fødevarer, Bio- og laboratorieteknik, BACH	0	1	1
Jordbrug, natur og miljø, BACH	0	5	-5
Sundhedsvidenskab, BACH	-48	60	-72
Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, BACH	347	18	337
LVU/ph.d.	4.422	2.559	3.056
Pædagogisk, LVU	77	179	-50
Humanistisk og teologisk, LVU	185	278	143
Kunstnerisk, LVU	-1	-2	15
Naturvidenskab, LVU	275	223	158
Samfundsvidenskab, LVU	1.174	877	677
Teknisk videnskab, LVU	504	292	341
Fødevarer, Bio- og laboratorieteknik, LVU	6	-0	12
Jordbrug, natur og miljø, LVU	-64	18	-78
Sundhedsvidenskab, LVU	334	42	313
Politi og forsvar, LVU	-21	4	-20
Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, LVU	1.084	343	948
Humanistisk og teologisk, Ph.d.	-5	8	-17
Naturvidenskab, Ph.d.	21		15
Samfundsvidenskab, Ph.d.	-0	22	-32
Teknisk videnskab, Ph.d.	58	53	5
Jordbrug, natur og miljø, Ph.d.	5	7	-1
Sundhedsvidenskab, Ph.d.	49	27	32
Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, Ph.d.	475	53	473
Speciallæge	265	133	121

De 16 FremKom4-sektorer

FremKom4-SEKTOR	DST 36-Std.gr. brancher (Andel beskæftigede i Nordjylland 2019 i parentes)	BEGRUNDELSE /RATIONALE FOR SAMMELÆGÆNING
1. Landbrug, fiskeri og råstoffer	<ul style="list-style-type: none"> A Landbrug, skovbrug og fiskeri (97%) B Råstofindvinding (3%) 	<ul style="list-style-type: none"> Erhverv som udnytter regionens naturlige ressourcer. Kaldes også for de "primære erhverv".
2. Højteknologisk industri	<ul style="list-style-type: none"> CJ Fremst. af elektrisk udstyr (10%) CI Elektronikindustri (8%) CF Medicinalindustri (4%) CK Maskinindustri (65%) CL Transportmiddelindustri (9%) CE Kemisk industri (4%) 	<ul style="list-style-type: none"> Defineret som: High-, & Medium-high technology manufacturing industries, jf EUROSTAT
3. Mellemteknologisk industri	<ul style="list-style-type: none"> CB Tekstil- og læderindustri (8%) CH Metalindustri (58%) CG Plast-, glas- og betonindustri (34%) CD Olieraffinaderier (0%) 	<ul style="list-style-type: none"> Defineret som: Medium-low technology manufacturing industries, jf EUROSTAT
4. Lavteknologisk industri	<ul style="list-style-type: none"> CM Møbel og anden industri mv. (23%) CC Træ- og papirindustri, trykkerier (23%) CA Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri (53%) 	<ul style="list-style-type: none"> Defineret som: Low technology manufacturing industries, jf EUROSTAT
5. Byggeri og forsyning	<ul style="list-style-type: none"> F Bygge og anlæg (88%) D Energiforsyning (6%) E Vandforsyning og renovation (6%) 	<ul style="list-style-type: none"> Brancherne inden for forsyningsvirksomhed er – ligesom byggeriet – domineret af beskæftigede med håndværksprægede og tekniske kvalifikationer
6. Handel	<ul style="list-style-type: none"> G Handel (100%) 	<ul style="list-style-type: none">
7. Transport	<ul style="list-style-type: none"> H Transport (100%) 	<ul style="list-style-type: none">
8. Hotel, Restauration og Kultur	<ul style="list-style-type: none"> I Hoteller og restauranter (70%) R Kultur og fritid (30%) 	<ul style="list-style-type: none"> Oplevelsesbrancher
9. IT, Telekommunikation, og Medier	<ul style="list-style-type: none"> JC IT- og informationstjenester (56%) JB Telekommunikation (15%) JA Forlag, tv og radio (15%) 	<ul style="list-style-type: none"> Brancher som udnytter udbreder IT-anvendelsen i en række andre sektorer. Er desuden samme som branchegruppe "J" i DST's 19 standardgrupperingen.
10. Finans, forsikring og ejendomshandel	<ul style="list-style-type: none"> K Finansiering og forsikring (52%) L Ejendomshandel og udlejning (48%) 	<ul style="list-style-type: none"> Brancher med stor interaktion og relativt ens forretningsbetingelser.
11. Vidensservice	<ul style="list-style-type: none"> MA Rådgivning mv. (74%) MB Forskning og udvikling (4%) MC Reklame og øvrig erhvervsservice (22%) 	<ul style="list-style-type: none"> Serviceydelser med et højt videnindhold, og domineret af højtuddannede (ofte B2B). Er desuden samme som branchegruppe "M" i DST's 19 standardgruppering.
12. Operationel service	<ul style="list-style-type: none"> N Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service (68%) S Andre serviceydelser (32%) 	<ul style="list-style-type: none"> Serviceydelser med et lavere videnindhold. (ofte B2C)
13. Offentlig administration	<ul style="list-style-type: none"> O Offentlig administration, forsvar og politi (100%) 	
14. Undervisning	<ul style="list-style-type: none"> P Undervisning (100%) 	
15. Sundhedsvæsen	<ul style="list-style-type: none"> QA Sundhedsvæsen (100%) 	
16. Sociale institutioner	<ul style="list-style-type: none"> QB Sociale institutioner (100%) 	

Definitioner og metode

Udbud: Arbejdsstyrke opgjort på arbejdssted (Nordjylland) fratrukket den strukturelle ledighed*.

Denne mere præcise metode til at opgøre udbuddet adskiller sig fra andre opgørelser af udbuddet (opgjort på bopæl) da man i denne rapport medregner, at den ledige arbejdskraftressource finder job i andre kommuner end bopælskommunen.

Efterspørgsel: Beskæftigede i nordjyske virksomheder.

Arbejdskraftbalance: Udbud – efterspørgsel

*Den strukturelle ledighed er den del af arbejdsløsheden, som ikke kan nedbringes ved en øget efterspørgsel på arbejdskraft. Dvs. der er bestemte strukturelle forhold i samfundet, som forhindrer ledige i at komme i job. Den strukturelle ledighed udgør i gennemsnit ca. 3% af arbejdsstyrken.

Da der i KRØS ikke er adgang til helt detaljerede uddannelser, kan de nøjagtige STEM-uddannelser (Science, Technology, Engineering og Mathematics) ikke nøjagtigt opgøres 1-1. I stedet udregnes en STEM-andel for hver af de 80 uddannelser, som holdes fast i fremskrivningsårene.

Der indgår overordnet tre fagområder i definitionen af STEM-uddannelser på baggrund af ISCED (International Standard Classification of Education):

05: Natural sciences, mathematics and statistic

06: Information and communications technologies (ICTs)

07: Engineering, manufacturing and construction

STEM opgøres på denne måde både for erhvervsfaglige og for videregående uddannelser.

STEM